31996F0196

ÜHINE SEISUKOHT,
4. märts 1996,
milles nõukogu Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel määratles, kuidas ühtlustada pagulasseisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni artiklis 1 kasutatud mõiste "pagulane" kohaldamist

(96/196/JSK)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli K.3 lõike 2 punkti a

ning arvestades, et:

vastavalt lepingu artiklile K.1 loetakse varjupaigapoliitikat ühist huvi pakkuvaks küsimuseks;

Strasbourgis 8. ja 9. detsembril 1990. aastal kohtunud Euroopa Ülemkogu seadis eesmärgiks liikmesriikide varjupaigapoliitika ühtlustamise, seda arendas edasi Euroopa Ülemkogu Maastrichtis 9. ja 10. detsembril 1991 ning Brüsselis 10. ja 11. detsembril 1993, samuti komisjoni 23. veebruari 1994. aasta teatis sisserände- ja varjupaigapoliitika kohta;

vastavalt liikmesriikide ühisele humanitaartraditsioonile on tähtis pagulaste asjakohase kaitse tagamine kooskõlas pagulasseisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni sätetega, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga (edaspidi "Genfi konventsioon");

ÜRO pagulaste ülemkomissari (UNHCR) käsiraamat on liikmesriikidele pagulasseisundi kindlaksmääramisel väärtuslik abivahend;

pagulasseisundi kindlaksmääramise kriteeriumide ühtlustatud rakendamine on liikmesriikide varjupaigapoliitika ühtlustamisel esmatähtis,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISE SEISUKOHA:

— Käesolevaga kiidetakse heaks järgmised suunised pagulaseks tunnistamise ja pagulasena vastuvõtmise kriteeriumide rakendamisel.

— Suunised teatatakse pagulasseisundi tunnistamise eest vastutavatele haldusorganitele, kellel soovitatakse need võtta aluseks, piiramata liikmesriikide varjupaigaküsimusi käsitlevat pretsedendiõigust ja nende vastavaid põhiseaduslikke seisukohti.

— Ühine seisukoht võetakse vastu liikmesriikide valitsuste põhiseaduslike volituste piires; see ei ole siduv seadusandjate suhtes ega mõjuta liikmesriikide õigusasutuste otsuseid.

— Nõukogu vaatab kord aastas nende suuniste kohaldamise läbi ja vajaduse korral kohandab neid vastavalt varjupaigataotluste arengule.

1. Pagulaseks tunnistamine

Pagulasseisundi kindlaksmääramine põhineb kriteeriumidel, mille kohaselt pädevad siseriiklikud organid otsustavad anda varjupaigataotlejale Genfi konventsioonis ettenähtud kaitse. Käesolev dokument käsitleb konventsiooni artiklis 1 määratletud kriteeriumide rakendamist. See ei mõjuta mingil juhul tingimusi, mille alusel liikmesriik võib vastavalt oma siseriiklikule õigusele lubada isikul jääda oma territooriumile juhul, kui tolle turvalisus või füüsiline puutumatus oleksid kodumaale naastes ohustatud asjaolude tõttu, mis ei ole hõlmatud Genfi konventsiooniga, aga mis annavad põhjuse teda mitte päritoluriiki tagasi saata.

2. Isikliku või kollektiivse pagulasseisundi kindlaksmääramine

Iga varjupaigataotlus vaadatakse läbi igal üksikjuhul esitatud faktide ja asjaolude alusel ning võttes arvesse päritoluriigis valitsevat objektiivset olukorda.

Tegelikkuses võib tagakiusamine ohustada tervet rühma isikuid. Ka sellistel juhtudel vaadatakse taotlused läbi ühekaupa, kuigi konkreetsetel juhtudel võib läbivaatamine piirduda selle kindlakstegemisega, kas üksikisik kuulub kõnealusesse rühma.

3. **Pagulasseisundi andmiseks nõutavate tõendite kindlaksmääramine**

Vastavalt Genfi konventsioonile on pagulasseisundi andmisel määrav tegur põhjendatud tagakiusamishirmu olemasolu rassi, usu, rahvuse, poliitiliste vaadete või teatavasse sotsiaalsesse gruppi kuulumise tõttu. Küsimust, kas tagakiusamishirm on põhjendatud, tuleb igal juhtumil vaadelda asjaolusid arvestades. Varjupaigataotleja peab esitama faktide ja asjaolude tõepärasuse hindamiseks vajalikud tõendid. Tuleks mõista, et kui varjupaigataotleja väidete usaldusväärsus on rahuldavalt kindlaks tehtud, pole esitatud faktide üksikasjaliku kinnituse nõudmine vajalik ja need tuleks otsustada varjupaigataotleja kasuks, kui vastupidiseks pole mõjuvaid põhjusi.

Fakt, et isikut on juba taga kiusatud või otseselt ähvardatud taga kiusata, on tagakiusamisohu tõsine näitaja, kui pärast seda ei ole tema päritoluriigis või tema suhetes päritoluriigiga toimunud tingimuste põhjalikku muutust.

Fakt, et asjaosalist enne päritoluriigist lahkumist ei kiusatud taga ega otseselt ei ähvardatud tagakiusamisega, ei tähenda iseenesest, et ta ei saaks varjupaigamenetluses väita põhjendatud tagakiusamishirmu.

4. **"Tagakiusamine" Genfi konventsiooni artikli 1 A tähenduses**

Käesolevas dokumendis kasutatav mõiste "tagakiusamine" on võetud Genfi konventsiooni artiklist 1 A.

Mõiste ei ole konventsioonis määratletud. Samuti ei leidu üldiselt vastuvõetud määratlust UNHCR täitevkomitee järeldustes või seda teemat käsitlevas õiguskirjanduses. Käesoleva dokumendi suunised ei kujuta endast määratlust.

Üldiselt on kokku lepitud, et tagakiusamisega artikli 1 A tähenduses on tegemist siis, kui teod, mis on toimunud või mida kardetakse:

— on oma iseloomu või kordumise tõttu piisavalt rasked: nad peavad endast kujutama kas põhiliste inimõiguste, näiteks elu, vabaduse või füüsilise puutumatuse ründamist või kõiki juhtumi fakte arvestades märgatavalt takistama nende all kannatanud isikul oma elu jätkamist päritoluriigis ([1]) ja

— rajanevad ühel artiklis 1 A nimetatud põhjustest: rass, usk, rahvus, kuuluvus teatavasse sotsiaalsesse gruppi või poliitilised vaated. Tagakiusamise põhjused võivad kattuda ja sageli kiusatakse üht isikut taga mitmel põhjusel. Asjaolu, kas need põhjused on tõelised või lihtsalt kõnealusele isikule tagakiusaja poolt omistatud, ei oma tähtsust.

Mitut tüüpi tagakiusamine võib toimuda üheaegselt ja sündmused, mis eraldi võetuna ei kujuta endast tagakiusamist, võivad kombineerudes sõltuvalt asjaoludest koos moodustada tegeliku tagakiusamise või olla vaadeldavad tagakiusamishirmu tõsise põhjusena.

Järgmistes suunistes tuleb mõistet "tagakiusamine" mõista vastavalt käesolevale jaotisele.

5. **Tagakiusamise lähtekohad**

5.1. *Riiklik tagakiusamine*

Tagakiusamisega tegeleb üldiselt riigiorgan (riik või liitriigid, piirkondlikud ja kohalikud asutused), olenemata tema seisundist rahvusvahelises õiguses, või riiki valitsevad parteid või organisatsioonid.

Lisaks juhtudele, kui tagakiusamine võtab jõuvõtete kasutamise kuju, võib see samuti võtta haldus- või kohtumeetmete kuju, mis kas näivad õiguspärased ja mida väärkasutatakse tagakiusamise eesmärgil või mida rakendatakse seadust rikkudes.

5.1.1 Õiguslikud, haldus- ja politseimeetmed

a) ***Üldmeetmed***

Riigi ametivõimudel tuleb mõnikord võtta üldmeetmeid avaliku korra säilitamiseks, riigi turvalisuse tagamiseks, rahvatervise kaitseks jne. Vajaduse korral võivad sellised meetmed sisaldada teatavate vabaduste

([1]) See sõnastus ei piira punkti 8: "kas kõnealune isik ei saaks leida tõhusat kaitset oma riigi teises osas".

kasutamise piiranguid. Samuti võib sellega kaasneda jõu kasutamine, ent sellised piirangud või jõu kasutamine ei anna iseenesest piisavat alust pagulasseisundi andmiseks isikutele, kelle vastu need meetmed on suunatud. Kui selgub, et selliseid meetmeid rakendatakse diskrimineerival viisil ühel või mitmel Genfi konventsiooni artiklis 1 A nimetatud põhjusel ja neil võib olla piisavalt raskeid tagajärgi, võivad nad anda alust põhjendatud tagakiusamishirmule isikute puhul, kes on nende sobimatu rakendamise ohvrid. Sellise juhtumiga on tegemist eelkõige siis, kui üldmeetmeid kasutatakse üksikmeetmete varjamiseks, mis võetakse isikute vastu, keda artiklis 1 A nimetatud põhjustel usutavasti võivad ohustada nende ametivõimud.

b) ***Teatavate kategooriate vastu suunatud meetmed***

Ühe või mitme elanikkonna kategooria vastu suunatud meetmed võivad olla ühiskonnas õiguspärased isegi juhul, kui need kehtestavad teatavatele vabadustele konkreetseid kitsendusi või piiranguid.

Neid võib lugeda tagakiusamishirmu õigustavaks, eriti juhul, kui rahvusvaheline üldsus on nende eesmärgi hukka mõistnud või kui nad on ilmselt ebaproportsionaalsed soovitud eesmärgi suhtes või kui nende rakendamine toob kaasa tõsiseid väärkohtlemisi, mis on suunatud ühe rühma kohtlemisele teisiti ja ebasoodsamalt kui elanikkonda tervikuna.

c) ***Üksikmeetmed***

Jättes kõrvale igasuguse juba nimetatud üldhuvidega arvestamise, võib iga üksikisiku vastu mõnel artiklis 1 A nimetatud põhjusel võetud haldusmeedet, mis on piisavalt karm käesoleva ühise seisukoha jaotises 4 nimetatud kriteeriumide alusel, pidada tagakiusamiseks, eeskätt juhul, kui see on kavatsuslik, süstemaatiline ja pikaajaline.

Seetõttu on tähtis arvesse võtta kõiki varjupaigataotleja teatatud üksikmeetmega seotud asjaolusid, et hinnata, kas tema tagakiusamishirm on põhjendatud.

Kõigil nimetatud juhtudel tuleb arvesse võtta, kas leidub mõni tõhus heastamisvahend, mis lõpetaks väärkohtlemise. Üldreeglina näitab tagakiusamist tõik, et heastamisvahendid puuduvad, või nende olemasolu korral tõik, et kõnealune isik või isikud on ilma jäetud võimalusest neid kasutada või et pädeva asutuse otsused ei ole erapooletud (vt. 5.1.2) või et neil puudub mõju.

5.1.2. Süüdistuste esitamine

Süüdistused või kohtuotsused võivad seaduslikuna näida ja samas kujuneda tagakiusamiseks, kui neis sisaldub diskrimineerimise element ja kui need on käesoleva ühise seisukoha jaotises 4 nimetatud kriteeriume arvestades piisavalt ranged. See on eriti õige järgmistel juhtudel:

a) ***Diskrimineeriv süüdistamine***

See käsitleb olukorda, kus kriminaalõiguse sätet kohaldatakse kõigi suhtes, aga ainult teatavatele isikutele esitatakse süüdistus omaduste alusel, mis usutavasti toovad kaasa pagulasseisundi andmise. Seetõttu on isiku pagulaseks tunnistamise jaoks oluline süüdistuspoliitika rakendamise diskrimineeriv element.

b) ***Diskrimineeriv karistus***

Karistus või selle ähvardus üldiselt kohaldatava kriminaalõiguse sätte alusel on diskrimineeriv, kui seadust rikkunud isikuid karistatakse, aga teatavate isikute suhtes kohaldatakse karmimat karistust omaduste tõttu, mis usutavasti toovad kaasa pagulasseisundi andmise. Oluline on kehtestatud karistuse diskrimineeriv element. Tagakiusamise võib lugeda olemasolevaks ebaproportsionaalse karistuse korral, juhul kui sellega seostub üks artiklis 1 A nimetatud tagakiusamise põhjustest.

c) ***Kriminaalõiguse sätte rikkumine tagakiusamise põhjuste tõttu***

Mõne kas üldise või teatavate isikute kategooriate suhtes kohaldatava kriminaalõiguse sätte tahtlik rikkumine tagakiusamise põhjuste tõttu peab selgelt olema päritoluriigis mõtteavalduste või teatavates tegevustes osalemise või varjupaigataotleja nende omaduste otsene tagajärg, mis usutavasti toovad kaasa

pagulasseisundi andmise. Määravad tegurid on karistuse iseloom, karistuse raskus võrreldes toimepandud süüteoga, õigussüsteemi ja inimõiguste olukord päritoluriigis. Arvesse tuleks võtta, kas kriminaalõiguse sätte tahtlikku rikkumist saab lugeda vältimatuks, arvestades kõnealuse isiku konkreetset olukorda ja tingimusi päritoluriigis.

5.2. *Tagakiusamine kolmandate isikute poolt*

Kolmandate isikute poolset tagakiusamist loetakse Genfi konventsiooni reguleerimisalasse kuuluvaks, kui see põhineb ühel selle konventsiooni artiklis 1 A nimetatud põhjustest, on olemuselt isiklik ja ametivõimud soodustavad või lubavad seda. Kui ametiasutused ei võta meetmeid, peaks selline tagakiusamine andma alust iga pagulasseisundi taotluse isiklikuks läbivaatamiseks vastavalt siseriiklikule kohtutavale, pidades eriti silmas, kas meetmete võtmatajätmine oli tahtlik või mitte. Igal juhul võivad kõnealused isikud saada asjakohast siseriiklikule õigusele vastavas vormis kaitset.

6. **Kodusõda ja muud sisemised või üldised relvastatud konfliktid**

Viitest kodusõjale või sisemisele või üldisele relvastatud konfliktile ning sellest tulenevatele ohtudele iseenesest ei piisa, et saada pagulasseisundit. Tagakiusamishirm peab kõigil juhtudel põhinema ühel Genfi konventsiooni artikli 1 A põhjustest ja olema olemuselt isiklik.

Sellistes olukordades võivad tagakiusamist põhjustada nii seaduslikud ametivõimud kui ka nende soodustatud või sallitud kolmandad osapooled või *de facto* ametivõimud, kes kontrollivad osa territooriumist, kus riik ei suuda oma kodanikele kaitset tagada.

Põhimõtteliselt ei loeta relvajõudude kasutamist tagakiusamiseks, kui see on kooskõlas rahvusvaheliste sõjapidamisreeglitega ja rahvusvaheliselt tunnustatud tavadega; see muutub siiski tagakiusamiseks, kui näiteks konkreetses piirkonnas kehtestatud võimu rünnakud vastaste või elanike vastu vastavad jaotise 4 kriteeriumidele.

Muudel juhtudel võib vastavalt siseriiklikele õigusaktidele kasutada muid kaitse vorme.

7. **Tagakiusamise põhjused**

7.1. *Rass*

Rassi mõistet tuleks mõista laiemas tähenduses ja mitmesuguste etniliste rühmade liikmeid hõlmavana. Üldreeglina loetakse tagakiusamist rassilistest põhjustest tulenevaks, kui tagakiusaja peab oma ohvrit tegeliku või oletatava erinevuse tõttu kuuluvaks tema enda omast erinevasse rassilisse rühma ja see ongi tema tegevuse põhjus.

7.2. *Usutunnistus*

Usutunnistuse mõistet tuleb mõista laiemas tähenduses, hõlmavana teistlikke, mitteteistlikke ja ateistlikke uskumusi.

Tagakiusamine usutunnistuse tõttu võib võtta mitmesuguseid vorme, nagu jumalateenistuste ja usuõpetuse täielik keelustamine või rängalt diskrimineerivad meetmed konkreetsesse usulisse rühma kuuluvate isikute vastu. Et tegemist oleks tagakiusamisega, peavad häirimine ja takistamine olema piisavalt rasked, arvestades käesoleva ühise seisukoha jaotises 4 nimetatud kriteeriume. See esineb näiteks juhul, kui riik lisaks avaliku korra säilitamiseks vajalikele meetmetele samuti keelab või muudab karistatavaks usulise tegevuse isegi eraelus.

Tagakiusamisega usulistel põhjustel võib tegemist olla ka siis, kui mõjutatakse isikut, kes ei soovi tunnustada ühtki usutunnistust, keeldub liitumast mõne konkreetse usutunnistusega või ei soovi üldse või osaliselt järgida usutunnistusega seotud riitusi ega tavasid.

7.3. *Rahvus*

See ei tohiks olla piiratud ainult kodakondsuse mõistega, vaid peaks tähendama ka kuuluvust teatava kultuurilise või keelelise identiteediga rühma või suhet teise riigi elanikkonnaga.

7.4. *Poliitilised vaated*

Valitsuse omadest erinevad poliitilised vaated ei ole iseenesest piisav põhjus pagulasseisundi saamiseks; taotleja peab tõestama, et:

— ametivõimud teavad tema poliitilistest vaadetest või omistavad neid talle,

— ametivõimud ei ole selliste vaadete suhtes sallivad,

— arvestades olukorda tema kodumaal hakataks teda selliste vaadete tõttu usutavasti taga kiusama.

7.5. *Sotsiaalne grupp*

Teatavasse sotsiaalsesse gruppi kuuluvatel isikutel on tavaliselt sama päritolu, samad tavad või sama ühiskondlik seisund.

Käesolevas rubriigis kirjeldatud tagakiusamishirm võib sageli kattuda tagakiusamishirmuga muudel põhjustel, näiteks rassi, usutunnistuse või rahvuse pärast.

Tagakiusaja võib sotsiaalsesse gruppi kuuluvuse ohvrile või ohvrite rühmale lihtsalt omistada.

Mõnedel juhtudel pole seda sotsiaalset gruppi varem olemas olnud, kuid seda võidakse määrata ohvrite ühiste omaduste põhjal, sest tagakiusaja näeb neis takistust oma eesmärkide saavutamisele.

8. **Ümberpaigutamine päritoluriigi piires**

Kui ilmneb, et tagakiusamine piirdub selgelt konkreetse osaga riigi territooriumist, võib kontrollimiseks, kas Genfi konventsiooni artiklis 1 A sätestatud tingimus, et kõnealune isik "ei saa või ei soovi sellise (tagakiusamis)hirmu tõttu kasutada selle riigi kaitset" on täidetud, olla vajalik kindlaks teha, kas kõnealune isik ei saaks leida tõhusat kaitset oma riigi teises osas, kuhu kolimist võib temalt mõistuspäraselt eeldada.

9. **Pagulane *sur place***

Tagakiusamishirm ei pidanud tingimata eksisteerima ajal, kui varjupaigataotleja lahkus oma päritoluriigist. Inimesest, kellel päritoluriigist lahkumise ajal ei olnud põhjust karta tagakiusamist, võib hiljem saada pagulane *sur place*. Põhjendatud tagakiusamishirm võib rajaneda faktil, et olukord tema päritoluriigis on pärast tema lahkumist muutunud, tekitades talle või tema tegevusele raskeid tagajärgi.

Inimese tagakiusamishirmu peetakse põhjendatuks, kui tema päritoluriigi ametivõimud igal juhul teavad tema omadustest või võivad teada saada neist omadustest, mille alusel talle võidakse anda varjupaik.

9.1. *Hirm, mis tuleneb uuest olukorrast päritoluriigis pärast lahkumist*

Poliitilised muutused päritoluriigis võivad põhjendada tagakiusamishirmu, aga ainult juhul, kui varjupaigataotleja suudab tõendada, et kui ta tagasi pöördub, oleks nende muudatuste tagajärjel temal isiklikult alust karta tagakiusamist.

9.2. *Hirm tegevuse pärast väljaspool päritoluriiki*

Pagulasseisundi võib anda juhul, kui tegevus, mis põhjustab varjupaigataotleja tagakiusamishirmu, väljendab jätkuvalt tema veendumusi, mis tal olid juba päritolumaal olles, või kui tegevust võib objektiivselt vaadelda tulenevana inimese omadustest, mille põhjal varjupaika võidakse anda. Siiski ei tohi selline järjepidevus olla nõutav juhul, kui kõnealusel isikul ei saanud päritolumaal olles veel veendumusi olla tema ea tõttu.

Kui aga on selge, et inimene väljendab oma veendumusi peamiselt selleks, et luua pagulasena vastuvõtmiseks vajalikke tingimusi, ei saa tema tegevus põhimõtteliselt olla põhjus pagulasena vastuvõtmiseks; ometi jääb tal õigus nõuda, et teda ei saadeta tagasi riiki, kus tema elu, füüsiline puutumatus või vabadus oleksid ohus.

10. **Keeldumine sõjaväeteenistusest, lubamatu puudumine ja väejooks**

Hirmu karistuse ees sõjaväeteenistusest keeldumise, lubamatu puudumise või väejooksu eest tuleb uurida iga üksikjuhtumi kaupa. Iseendast ei tohiks see olla piisav, et õigustada pagulasseisundi tunnustamist. Karistust tuleb hinnata eeskätt vastavalt punktis 5 sätestatud põhimõtetele.

Lubamatu puudumise või väejooksu korral tuleb kõnealusele isikule anda pagulasseisund, kui sõjaväekohustuse täitmise tingimused ise moodustavad tagakiusamise.

Samuti võib kõiki muid määratluse nõudeid arvestades anda pagulasseisundi südametunnistusel põhineva sõjaväeteenistusest keeldumise või lubamatu puudumise ja väejooksu eest karistamise puhul, kui sõjaväeliste

kohustuste täitmise tõttu oleks kõnealune isik pidanud osalema tegudes, mis kuuluvad Genfi konventsiooni artiklis 1F nimetatud erandiklauslite alla.

11. **Pagulasseisundi lõpetamine** (artikkel 1C)

Kas pagulasseisundit võib Genfi konventsiooni artikli 1C alusel ära võtta või mitte, tuleb alati uurida iga üksikjuhtumi kaupa.

Liikmesriigid peaksid igal võimalusel teabevahetuse teel tegema pingutusi, et ühtlustada oma tavad artikli 1C lõpetamisklauslite kohaldamisel.

Asjaolud, mille korral artikli 1C lõpetamisklauslit võib kohaldada, peaksid olema olulised ning need tuleks kindlaks määrata objektiivsel ja kontrollitaval viisil. Siin võib märkimisväärselt asjakohane olla teave, mida annavad varjupaiga-alase teabe, arutelu ja mõttevahetuse keskus (Cirea) ja UNHCR.

12. **Genfi konventsiooni artikkel 1D**

Iga isik, kes teadlikult eemaldub Genfi konventsiooni artiklis 1D nimetatud kaitsest ja abist, ei kuulu enam automaatselt selle konventsiooni reguleerimisalasse. Sellistel juhtudel tuleb pagulasseisund põhimõtteliselt kindlaks määrata vastavalt artiklile 1 A.

13. **Genfi konventsiooni artikkel 1F**

Genfi konventsiooni artikli 1F klauslid on kavandatud sellele konventsioonile vastavast kaitsest välja jätma isikuid, kes ei saa kasutada rahvusvahelist kaitset nende sooritatud raskete kuritegude tõttu.

Neid klausleid võib kohaldada ka juhul, kui kuriteod saavad teatavaks pärast pagulasseisundi andmist (vt punkt 11).

Pidades silmas sellise otsuse tõsiseid tagajärgi varjupaigataotlejale, tuleb artiklit 1F kasutada ettevaatlikult ja pärast põhjalikku kaalutlemist ning vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud korrale.

13.1. *Artikli 1F punkt a*

Artikli 1F punktis a nimetatud kuriteod on määratletud rahvusvahelistes õigusaktides, millega liikmesriigid on ühinenud, ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni või muude rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide vastuvõetud resolutsioonides niivõrd, kuivõrd liikmesriigid on neid tunnustanud.

13.2. *Artikli 1F punkt b*

Eeldatava tagakiusamise raskusastet tuleb võrrelda selle kuriteo olemusega, milles kõnealust isikut kahtlustatakse.

Eriti jõhkrad teod, isegi kui need on väidetavalt toime pandud poliitilisel eesmärgil, võib liigitada rasketeks mittepoliitilisteks kuritegudeks. See kehtib nii kuriteo toimepanijate kui ka kuriteole kihutajate suhtes.

13.3. *Artikli 1F punkt c*

Artikli 1F punktis c nimetatud eesmärgid ja põhimõtted sisalduvad eelkõige ÜRO põhikirjas, mis määrab kindlaks sellest osavõtvate riikide kohustused nende omavahelistes suhetes, eelkõige rahu säilitamiseks ning pidades silmas inimõigusi ja põhivabadusi.

Artikli 1F punkti c kohaldatakse juhtudel, kui neid põhimõtteid on rikutud, ja see on suunatud eeskätt riigis juhtivatel kohtadel olevate isikute vastu, kes oma ülesandeid täites on korraldanud või oma autoriteediga toetanud tegevust, mis ei sobi kokku nimetatud eesmärkide ja põhimõtetega, samuti isikute vastu, kes julgeolekujõudude liikmetena on isiklikult vastutavad sellise teo sooritamise eest.

Et kindlaks teha, kas tegevust võib lugeda Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaks, peaksid liikmesriigid sellega seoses arvesse võtma ÜRO egiidi all vastuvõetud konventsioone ning resolutsioone.

Brüssel, 4. märts 1996

Nõukogu nimel

eesistuja

P. BARATTA